

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1556

Vragen van de leden **Van Klaveren** en **Bontes** (beiden Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Minister van Veiligheid en Justitie en de Minister van Buitenlandse Zaken over *maatregelen na de falende visumaanpak inzake extremistische imams* (ingezonden 19 februari 2015).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) mede ondertekend door de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Buitenlandse Zaken, en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 3 maart 2015).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Aanpak jihadisme faalt»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Kunt u aangeven hoe het in vredesnaam mogelijk is dat verschillende extremistische imams eerst een visum krijgen dat vervolgens terecht weer wordt ingetrokken?

Erkent u dat het huidige visumsysteem aangepast dient te worden teneinde dit soort gevaarlijke fouten in de toekomst te voorkomen? Kunt u hier een toelichting op geven?

Antwoord 2 en 3

Voor sprekers die visumplichtig zijn, wordt bij de visumaanvraag bij de ambassade of het consulaat een check gedaan op grond van het Schengen Acquis. Het Schengen Acquis biedt de mogelijkheid visa af te wijzen of toegang te weigeren indien sprake is van een bedreiging voor de openbare orde, nationale veiligheid en/of internationale betrekkingen. Bij de beoordeling hiervan is grote zorgvuldigheid geboden met het oog op de rechtsstaatelijkheid. Een spreker die in het verleden haat of geweld gepredikt heeft, kan op grond van bovengenoemde criteria een visum geweigerd worden. Bij de visumverlening aan de drie imams is in de procedure niets fout gegaan. De visa zijn verleend volgens de reguliere procedure die daarvoor geldt. Bij de beoordeling van de aanvragen zijn de personen getoetst aan de reguliere registers maar daar kwamen deze personen niet in voor. Er waren op dat

¹ Telegraaf, 18 februari 2015

moment ook verder geen aanwijzingen die visumverlening in de weg stonden. Indien een visum reeds is verleend, bestaat de mogelijkheid deze op basis van nieuwe informatie of omstandigheden in te trekken. Bijvoorbeeld omdat er (nieuwe) aanwijzingen zijn dat sprake is van een bedreiging van de openbare orde en/of de nationale veiligheid. De visa van drie sprekers op het beoogde evenement in Rijswijk zijn in een later stadium ingetrokken, met het oog op de openbare orde, tegen de achtergrond van de maatschappelijke onrust, zoals verwoord in een brief van de NCTV.

Vraag 4

Kunt u ervoor zorgen dat naast uitbreiding van de zwarte lijst ook iedere aanvraag individueel getoetst zal worden, zeker in het geval van islamitische predikers? Zo nee, hoe gaat u de gaten in het huidige systeem dan dichten?

Antwoord 4

Voor sprekers die visumplichtig zijn, wordt bij de visumaanvraag bij de ambassade of het consulaat een check gedaan op grond van het Schengen Acquis. Het Schengen Acquis biedt de mogelijkheid visa af te wijzen of toegang te weigeren indien sprake is van een bedreiging voor de openbare orde, nationale veiligheid en/of internationale betrekkingen. Hierbij is grote zorgvuldigheid geboden met het oog op de in een rechtsstaat vereiste proportionaliteit en subsidiariteit. Waar nodig wordt een visumaanvraag voor een bindend advies voorgelegd aan de IND. Een spreker die in het verleden haat of geweld gepredikt heeft, kan op grond van bovengenoemde criteria een visum geweigerd worden.

Ter ondersteuning van de beoordeling van visumaanvragen worden de behandel(risico) profielen verrijkt met informatie over predikers waarvan door de daartoe bevoegde en geëquipeerde instanties wordt geoordeeld dat zij (op grond van hun boodschap) niet in Nederland zouden moeten prediken. De behandel(risico)profielen zijn behulpzaam bij het onderkennen van potentieel risicovolle visumaanvragen. Aanvragen van mogelijke predikers/sprekers, die op basis van deze profielen worden gedetecteerd, worden ter toetsing voorgelegd aan de partners in de vreemdelingenketen. Het streven is om -als daar aanleiding toe is- al bij de visumaanvraag een blokkade op te werpen, met als nadrukkelijke optie om reeds verstrekte visa -desnoods te elfder ure- in te trekken als nieuwe informatie beschikbaar komt die de toelating van een prediker tot ons land ongewenst maakt.

Vraag 5

Welke stappen worden er verder gezet jegens de organisator van het jihadgala de Stichting Rohamaa, dat deze geweldspredikers naar Nederland wilde halen?

Antwoord 5

Vrijheid van meningsuiting is de essentie van democratie. In onze rechtsstaat worden dergelijke vrijheden voor iedereen beschermd. Het organiseren van een evenement zoals in Rijswijk, dat volgens de organisatie bedoeld was om geld in te zamelen voor liefdadigheidsactiviteiten in landen als Marokko, Tunesië, Egypte en Turkije, is niet verboden en in het geval van Rijswijk ook niet vergunningplichtig. Echter, de vrijheid van meningsuiting is niet onbeperkt. Deze wordt begrensd als de vrijheden van anderen in het geding komen, als mensen haat of geweld prediken of als de veiligheid in het geding komt.

De stichting heeft naar aanleiding van de ontstane maatschappelijke onrust en het intrekken van de visa van enkele predikers besloten om het evenement niet door te laten gaan in de oorspronkelijke opzet, maar middels een livestream. De organisator heeft te kennen gegeven dat het liefdadigheidsdoel van hun bijeenkomst, door de uiteenlopende gebeurtenissen en berichtgevingen, volkomen op de achtergrond is geraakt.

Vraag 6

Kunt u aangeven of er behalve de Stichting Rohamaa nog andere organisaties zijn met een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)-status die geweldspredikers faciliteren? Bent u bereid dit soort organisaties de ANBI-status te ontnemen?

Antwoord 6

Berichtgeving in de media en signalen uit de samenleving kunnen voor de Belastingdienst aanleiding zijn om een onderzoek in te stellen naar de activiteiten van een instelling om te beoordelen of de feitelijke activiteiten aan de ANBI-status in de weg staan. Indien dit het geval is kan een ANBI-status worden ingetrokken, onder omstandigheden met terugwerkende kracht. Dit is dan zichtbaar op de openbare ANBI-lijst die te raadplegen is via de website van de Belastingdienst.² Op de website van de Belastingdienst staat duidelijk aangegeven wat de criteria zijn voor de ANBI-status.³ Als het vermoeden bestaat dat daaraan niet meer wordt voldaan, kan een nader onderzoek worden ingesteld.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Klaveren (Groep Bontes/Van Klaveren), ingezonden 13 februari 2015 (vraagnummer 2015Z02675), Azmani (VVD), ingezonden 16 februari 2015 (vraagnummer 2015Z02712) en Omtzigt (CDA), ingezonden 18 februari 2015 (vraagnummer 2015Z02818).

² http://www.belastingdienst.nl/rekenhulpen/giften/anbi_zoeken/

³ http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/goede_doelen/algemeen_nut_beogende_instellingen/aan_welke_voorwaarden_moet_een_anbi_voldoen/